

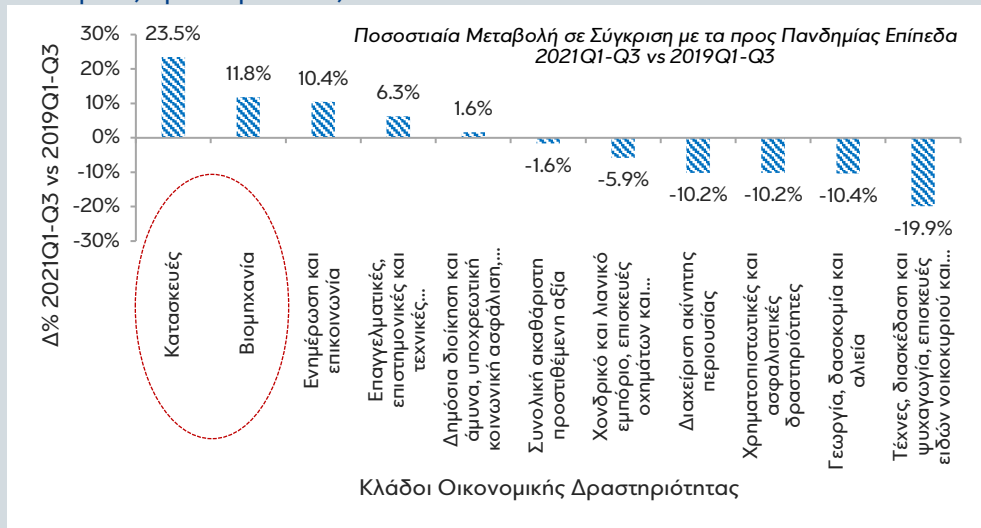
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

16 Φεβρουαρίου 2022, Τεύχος 407

Ισχυρή άνοδος του κλάδου της μεταποίησης το 2021, κίνδυνοι λόγω των υψηλών τιμών ενέργειας

Αυτές τις μέρες η ελληνική οικονομία συμπληρώνει δύο χρόνια λειτουργίας σε συνθήκες πανδημίας. Δύο έτη με προσωρινές αλλά και μόνιμες αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο οι φορείς της οικονομίας, ήτοι τα νοικοκυριά, οι επιχειρήσεις και η κυβέρνηση, συμμετέχουν και συναλλάσσονται στις αγορές. Λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διαταραχής του κορωνοϊού COVID-19, ο κλάδος των υπηρεσιών, στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2021, υπέστη τις μεγαλύτερες απώλειες σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα. Αντιθέτως, κλάδοι όπως των κατασκευών και της βιομηχανίας, υπερέρασαν τους περιορισμούς που έθεσε η υγειονομική κρίση, ενώ σε έναν βαθμό ευνοήθηκαν από τις νέες ανάγκες που δημιούργησε η πανδημία. Στο Σχήμα 1 παρουσιάζουμε τη μεταβολή της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, σε σταθερές τιμές, που παρήχθη στους 10 συγκεντρωτικούς κλάδους της οικονομίας στο πρώτο 9μηνο του 2021 (€118,9 δισεκ.), σε σύγκριση με αυτή που παρήχθη στο πρώτο 9μηνο του 2019 (€120,9 δισεκ.). Τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών του 4^{ου} τριμήνου 2021, μαζί με την πρώτη εκτίμηση για το σύνολο του έτους 2021, αναμένεται να δημοσιευτούν από την ΕΛΣΤΑΤ στις 4 Μαρτίου 2022.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Πραγματική Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στους 10 Συγκεντρωτικούς Κλάδους Οικονομικής Δραστηριότητας



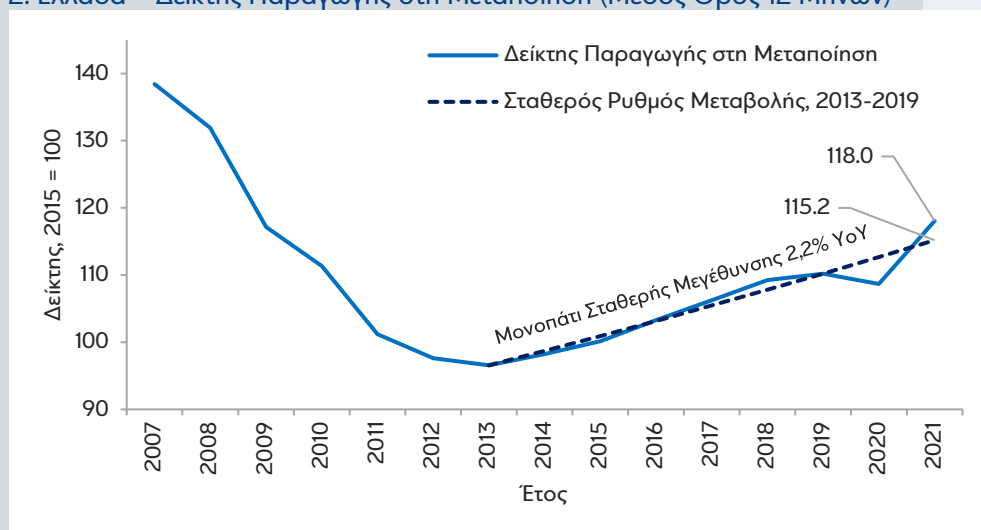
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research

Συγγραφείς

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

Παρατηρούμε ότι η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία στους κλάδους, 1^{ον} των τεχνών, διασκέδασης και ψυχαγωγίας, επισκευών ειδών νοικοκυριού και άλλων υπηρεσιών, 2^{ον} της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας, 3^{ον} των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων, 4^{ον} της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας και 5^{ον} του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, επισκευών οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφοράς και αποθήκευσης, υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης, υπολείπεται κατά 19,9%, 10,4%, 10,2%, 10,2% και 5,9% σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα. Αντιθέτως, η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία στους κλάδους, 1^{ον} των κατασκευών, 2^{ον} της βιομηχανίας, 3^{ον} της ενημέρωσης και επικοινωνίας, 4^{ον} των επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων, διοικητικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων και 5^{ον} της δημόσιας διοίκησης και άμυνας, υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, εκπαίδευσης, δραστηριοτήτων σχετικών με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα, ξεπερνά κατά 23,5%, 11,8%, 10,4%, 6,3% και 1,6% τα προ πανδημίας επίπεδα.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Δείκτης Παραγωγής στη Μεταποίηση (Μέσος Όρος 12 Μηνών)



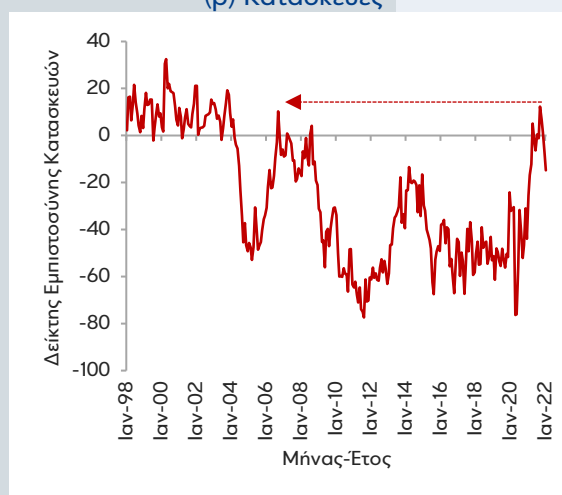
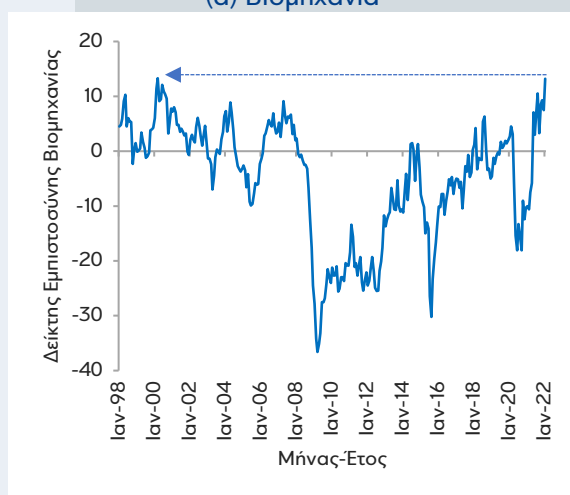
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research

Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει στην πορεία του κλάδου της μεταποίησης, ενός κλάδου που παράγει διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και προσελκύει απασχολούμενους υψηλού ανθρώπινου κεφαλαίου (π.χ. μηχανικούς, χημικούς, γεωπόνους, φαρμακοποιούς). Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο δείκτης παραγωγής μεταποίησης, παρά τη μηνιαία πτώση που κατέγραψε τον Δεκέμβριο 2021 (-2,8% MoM, βλέπε Πίνακα Α2 του στατιστικού παραρτήματος), ενισχύθηκε κατά 3,5% QoQ / 9,8% YoY το 4^ο τρίμηνο 2021 από 0,8% QoQ / 8,0% YoY το 3^ο τρίμηνο 2021. Το εν λόγω αποτέλεσμα αποτελεί ένα θετικό σημάδι για τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας το 4^ο τρίμηνο 2021. Για το σύνολο του έτους 2021, ο δείκτης παραγωγής μεταποίησης αυξήθηκε απότομα κατά 8,6% YoY, υπερέβη τις σχετικά μικρές απώλειες που είχε την πρώτη χρονιά της πανδημίας (-1,4% YoY το 2020) και βρέθηκε σε επίπεδο υψηλότερο κατά 2,5% σε σύγκριση με την προ πανδημίας τάση του (βλέπε Σχήμα 2).

Σε 5 από τους 24 κλάδους που συνθέτουν τον γενικό κλάδο της μεταποίησης, το επίπεδο παραγωγής το 2021 ήταν χαμηλότερο από το αντίστοιχο το 2019 (κατασκευή ειδών ένδυσης -15,8%, βιομηχανία δέρματος και δερματίνων ειδών -25,1%, βιομηχανία ξύλου και κατασκευής προϊόντων από ξύλο και φελλό -9,9%), ενώ στους υπόλοιπους 19 ήταν υψηλότερο. Αναλυτικά, ξεχώρισαν οι τομείς, 1^{ον} της

παραγωγής βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων (2021 vs 2019, +28,4%), 2^{ον} της κατασκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων (+25,7%), 3^{ον} της κατασκευής ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (+17,7%), 4^{ον} της κατασκευής λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (+17,5%), 5^{ον} της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων (+17,3%) και 6^{ον} της παραγωγής άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων (+12,1%). Τα παραπάνω αποτελέσματα ερμηνεύονται σε έναν βαθμό από τις έκτακτες ανάγκες που δημιούργησε η πανδημία (π.χ. φαρμακευτικά προϊόντα και ηλεκτρονικός εξοπλισμός προς τηλεργασία). Επιπρόσθετα, ένα μέρος της αυξημένης ζήτησης προήλθε από το εξωτερικό, με την τελευταία δημοσίευση της ΕΛΣΤΑΤ να κάνει λόγο για αύξηση των εξαγωγών εμπορευμάτων εκτός πλοίων και πετρελαιοειδών κατά 19,9% το 2021 από 3,2% το 2020. Οι αντίστοιχες εισαγωγές ενισχύθηκαν κατά 20,5% YoY το 2021 από μείωση 3,6% YoY το 2020, με το εν λόγω εμπορικό έλλειμμα να διευρύνεται σε ετήσια βάση κατά €3,3 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές ή 21,3% το 2021 από συρρίκνωση €2,3 δισεκ. ή 12,7% το 2020.

Σχήμα 3: Ελλάδα – Δείκτες Εμπιστοσύνης στη Βιομηχανία και τις Κατασκευές
(α) Βιομηχανία (β) Κατασκευές



Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research

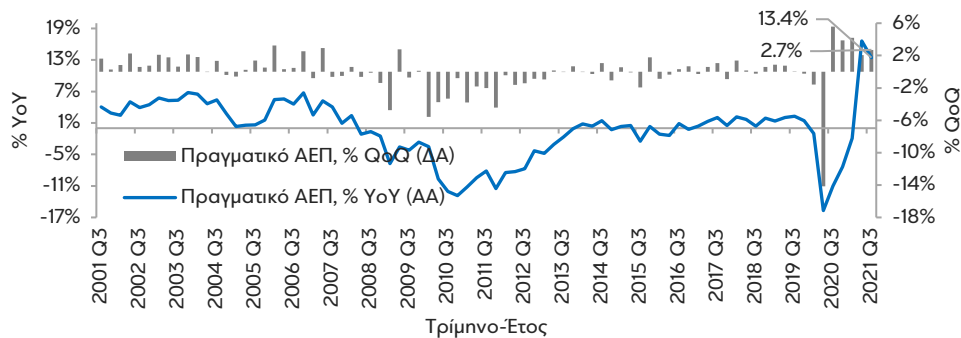
Η προσδοκώμενη εξομάλυνση της πανδημίας αναμένεται να εξαλείψει τους προσωρινούς παράγοντες που ευθύνονται σε έναν βαθμό για τον υψηλό ρυθμό αύξησης της παραγωγής στη μεταποίηση το 2021 (8,6% YoY, ο μεγαλύτερος που έχει καταγραφεί από τότε που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, χωρίς να υφίστανται έντονες επιδράσεις βάσεις το 2020). Ως εκ τούτου, ο ρυθμός ανόδου της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που παράγεται στον κλάδο της μεταποίησης, εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί το 2022. *Ceteris paribus*, το εν λόγω σενάριο είναι σενάριο προσαρμογής στην κανονικότητα και όχι κάποιας αρνητικής διαταραχής. Ο βασικός κίνδυνος που διαμορφώνεται αυτή τη στιγμή πηγάζει από την ενεργειακή κρίση και τις διαταραχές στην εφοδιαστική αλυσίδα που συνεπάγονται αύξηση του κόστους παραγωγής. Τον ίδιο κίνδυνο αντιμετωπίζει και ο κλάδος των κατασκευών. Μαζί με τον κλάδο της μεταποίησης κατέγραψαν τις καλύτερες επιδόσεις, σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, κατά τη διάρκεια των δύο ετών της πανδημίας, με τους αντίστοιχους δείκτες εμπιστοσύνης να βρίσκονται, τουλάχιστον προσωράς, σε υψηλά πολλών ετών (βλέπε Σχήμα 3).

Πίνακας Α1 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2021 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +13,4% YoY (+16,6% YoY (2021Q2) και -11,0% YoY (2020Q3)) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +2,7% QoQ (+2,1% QoQ (2021Q2) και +5,6% QoQ (2020Q3))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2022: 2021 +8,5%, 2022 +4,9%, 2023 3,5%



ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: 2001Q3–2021Q3

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,3%

Διάμεσος: +0,5%

Μέγιστο: +16,6% (2021Q2)

Ελάχιστο: -15,7% (2020Q2)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

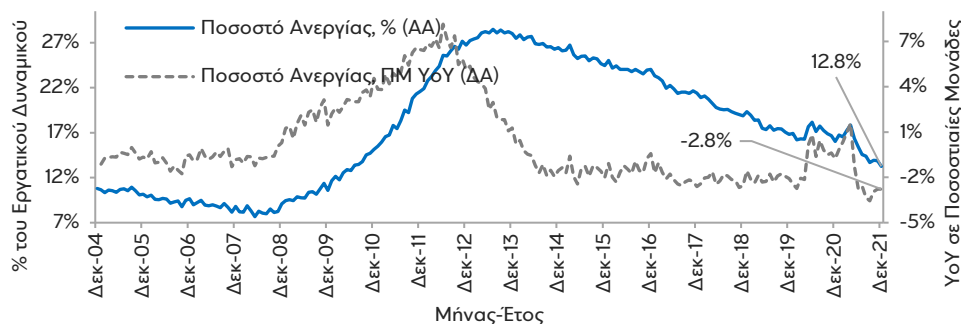
Δημοσίευση: 6/12/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 4/3/2022

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Δεκέμβριο 2021 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 12,8% (13,4% (11/2021) και 15,5% (12/2020)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 14,8% (15,1% (11/2021) και 16,4% (12/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2021: 2021 15,3%, 2022 15,0%, 2023 14,5%



Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 12/2004-12/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 16,9%

Μέγιστο: 28,0% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,2% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

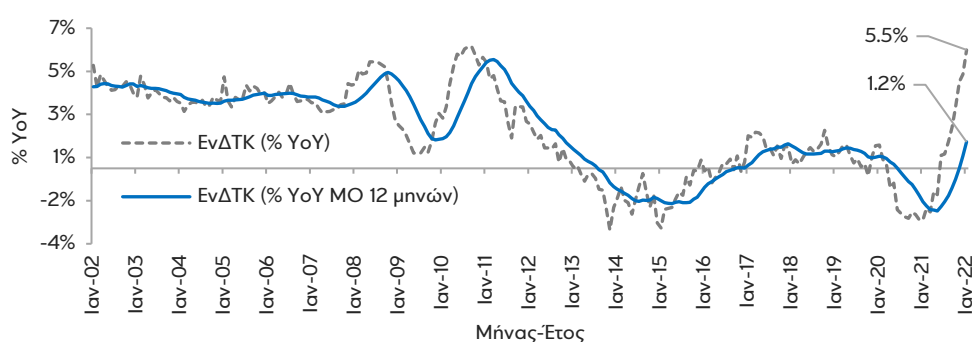
Δημοσίευση: 16/2/2022

Επομ. δημ.: 16/3/2022

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Ιανουάριο 2022 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +5,5% YoY (+4,4% YoY (12/2021) και -2,4% YoY (1/2021)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 1,2% YoY (0,6% YoY (12/2021) και -1,5% YoY (1/2021))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2022: 2021 +0,6%, 2022 +3,1%, 2023 +1,1%



ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 1/2002-1/2022

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,7%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

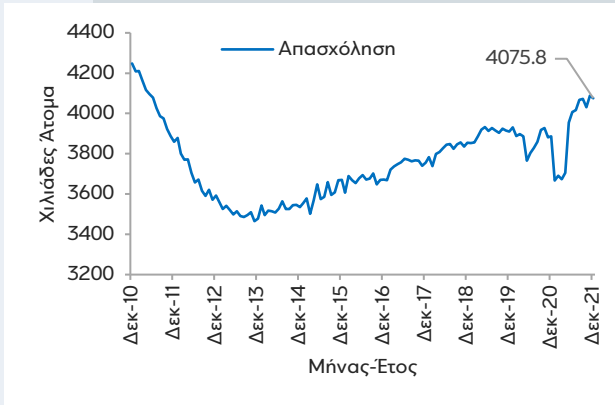
Δημοσίευση: 15/2/2022

Επομ. δημ.: 10/3/2022

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

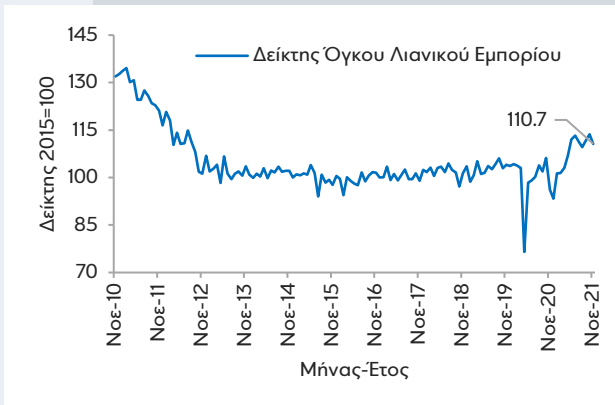
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +4,9% YoY τον Δεκ-21 από +5,3% YoY τον Νοε-21, +1,2% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (12Μ) από -0,8% YoY την περίοδο Ιαν-20 – Δεκ-20 (επόμενη δημοσίευση: 16/3/2022)



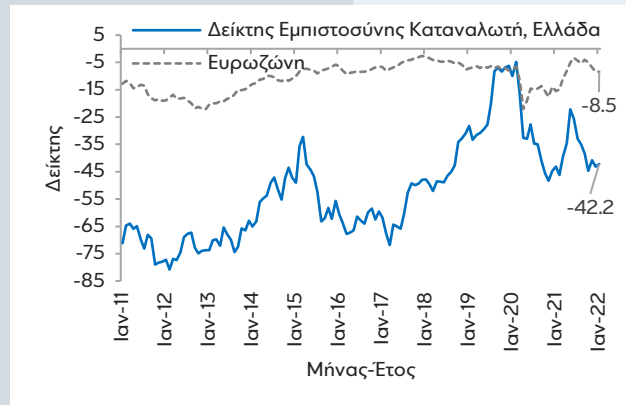
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 114,2 ΜΔ τον Ιαν-22, +4,2 ΜΔ MoM και +23,6 ΜΔ YoY τον Ιαν-22 από -3,1 ΜΔ MoM και +18,5 YoY ΜΔ τον Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 25/2/2022)



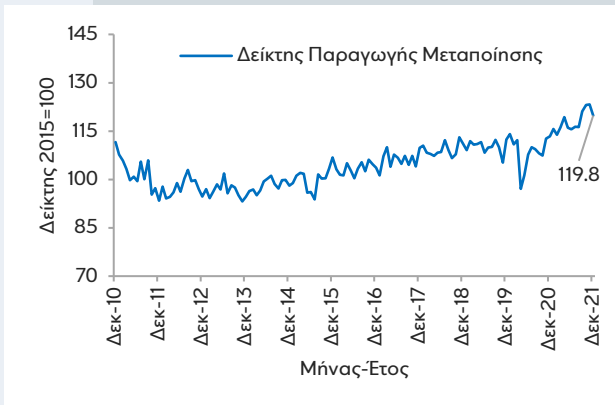
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -2,6% MoM και +15,1% YoY τον Νοε-21 από +1,6% MoM και +7,1% YoY τον Οκτ-21, +7,6% YoY την περίοδο Δεκ-20 – Νοε-21 (12Μ) από -3,0% YoY την περίοδο Δεκ-19 – Νοε-20 (επόμενη δημοσίευση: 28/2/2022)



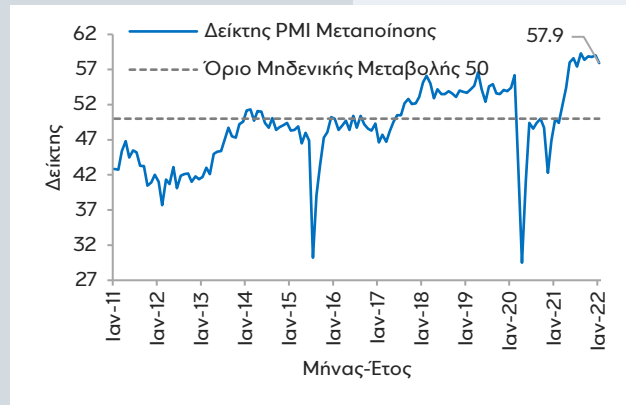
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -42,2 ΜΔ τον Ιαν-22, +1,0 ΜΔ MoM και +1,0 ΜΔ YoY τον Ιαν-22 από -2,4 ΜΔ MoM και +1,5 ΜΔ YoY τον Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 25/2/2022)



Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -2,8% MoM και +5,7% YoY τον Δεκ-21 από +0,1% MoM και +9,4% YoY τον Νοε-21, +8,6% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (12Μ) από -1,4% YoY την περίοδο Ιαν-20 – Δεκ-20 (επόμενη δημοσίευση: 10/3/2022)



Δείκτης PMI Μεταποίησης: 57,9 ΜΔ τον Ιαν-21, -1,1 ΜΔ MoM και +7,9 ΜΔ YoY τον Ιαν-21 από +0,2 ΜΔ MoM και +12,1 ΜΔ YoY τον Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 1/3/2022)



Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), IHS Markit, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας



Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706



Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733



Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793



Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 453



Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991



Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711



Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708



Ευαγγελία Τσιμπράου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiampraou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

